

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
15 Kasım 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

*1.- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287)*

**3'üncü Toplantı
15 Kasım 2018 Perşembe**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 18.00'de açıldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 18.55'te toplantıya son verildi.

15 Kasım 2018 Perşembe**BİRİNCİ OTURUM****Açılma Saati: 18.00****BAŞKAN : Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)****BAŞKAN VEKİLİ : Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ : Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP : İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekillerimiz, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; ilk yasa görüşmemizin toplantısını gerçekleştiriyoruz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A)KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287)

BAŞKAN - 13 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından bize havale edilen, Isparta Milletvekili Recep Özel, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can Bey'in Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi var, gerekçesiyle birlikte sunmuşlar; tüm milletvekili arkadaşlarımıza bu dağıtıldı.

Ben izin verirsenez teklif sahibi sayın milletvekilimize teklifini açıklamak üzere söz veriyorum.

Buyurun Sayın Özel.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, çok değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bana bu imkânı tanıdığınız için de Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Vermiş olduğumuz teklifle aslında seçim dönemi geldiği zaman kimlerin istifa edeceği, kimlerin etmeyeceği, hangi konularda... Aslında çok büyük bir karmaşa oluyor. Bunu seçim kanunlarında çok daha böyle açık, şeffaf, tadadı bir şekilde sayarak düzenlenmesi gerektiğini biz bu çalışmaları yaptıktan sonra görmüş bulunmaktayız. Tabii, bu istifayla ilgili bu oda başkanlarının milletvekili ve mahalli idareler, yerel ve ara seçimlerde ne şekilde düzenleme olacağı 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nda düzenlenmiş. İşbu kanun 1983 yılında yürürlüğe girmiş, tabii bu ilk yürürlüğe girdiği tarihte sadece hâkim ve savcılar, yüksek yargı organları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, YÖK üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarındaki memur statüsündeki görevli ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve subaylar ile astsubayların adaylık sürecinde istifa etmeleri gerekirken 2010 yılında yapılan bir değişiklikle bu genişletilmiş, belediye başkanlarının, parti il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, belediye ve il genel meclisi üyeleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikaların, kamu bankaları ile bunların üst birliklerinin ve üst kuruluşlarının istifa kapsamında oldukları 2839 sayılı Yasa'ya dâhil edilmiş. Bu değiştirilmesini teklif ettiğimiz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nun 81'inci maddesinin son fıkrasında ilk çıktığında şöyle bir ibare var: "Milletvekili, belediye başkanı, belediye meclis üyesi ve il genel meclisi üyesi seçilenler ile siyasi parti organlarında görevli olanların oda, borsa ve birlik

organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer.” “Kendiliğinden” diyor, 2005 yılında bu daraltılmış, şu hüküm konmuş: “Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer.” 81’inci maddenin son fıkrası şu anda yürürlükte. Şimdi, seçim döneminde oda başkanı istifa ediyor, milletvekili seçiliyor; istifa etmiş kişinin oda başkanlığı görevinin sona ereceğine dair hüküm açıkta kalıyor yürürlükte olmasına rağmen. Bu hükmün aslında 1983 yılında istifaları saydıktan sonra tabii kimi kamuya geri dönüşlerde problemler yaşanmış. 298 sayılı yasa ve geçici 7’nci madde ilave edilmiş 1990 yılında bu geri dönüşleri sağlama anlamında. Müsaade ederseniz o maddeyi size okumak istiyorum: “Yüksek mahkeme üyeleri, hâkimler, savcılar ve bu meslektan sayılanlar ile Subay ve Astsubaylar hariç olmak üzere; milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde aday ve aday adayı olan Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, adaylığı veya seçimi kaybetmeleri halinde, Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanı takip eden bir ay içinde müracaat etmeleri kaydıyla eski görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve dönebilirler.” Böyle bir hüküm var, 1990 yılında çıkmış. Tabii, bu çıktığında istifa edecekler tadadi olarak sayılmış, daha sonra genişletildiği için bu ek 7’nci maddeye bir düzenleme olmadığı için istifa etmesi gerekenler bu sendika başkanları, oda başkanları, diğer kamu görevlileriyle ilgili bir düzenleme olmadığı için bu açıkta kalmış. 2013 yılında Yüksek Seçim Kuruluna Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu müracaat ediyor, Yüksek Seçim Kurulunun aldığı kararı sizinle paylaşayım. Yüksek Seçim Kurulu 9/10/2013 tarihinde vermiş olduğu bir kararda “Seçimlerde adaylık için görevinden ayrılan ve sonrasında seçilemeyen kamu görevlilerinin tekrar görevlerine dönmelerine ilişkin hüküm 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un ek 7’nci maddesinde düzenlenmiş olup madde hükmünden de anlaşılacağı üzere konunun kurumlarınca değerlendirilmesi gerektiği ve kurumumuzu ilgilendiren bir husus olmadığından görüşülmesine yer olmadığına, karar örneğinin Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonuna gönderilmesi...” Yani burada kurumlara diyor ki: “Aslında bu 298 sayılı Yasa’nın ek 7’ye göre aslında geri döndürülme imkânı var, bunu siz kendiniz yorumlayın.”

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kaç no.lu karar?

RECEP ÖZEL (Isparta) – 429 sayılı karar, 2013 tarihli.

Tabii, bizim vermiş olduğumuz teklif sadece odaların, borsaların ve bunun üst birliğinin yönetim kurulu ve başkanlarını kapsıyor. Diğer odalara genişletilebilir mi, diğer kamu meslek kuruluşlarına genişletilebilir mi? O, Komisyonumuzun takdiri. Tabii, onlar ile bunun seçiminde biraz farklı usul var. Oda başkanları ve yönetim kurulu istifa ettiği zaman onlar tabii mecliste de seçtiği için meclislerinden istifa etmeleri gerekmiyor, meclislerindeki görevleri devam ediyor. Diğer meslek kuruluşlarındaki aday seçimine bakarsanız esnaf odalarına, sendikaya mensup olanlarda direkt kendisi başkanını seçiyor. Bu oda seçimlerinde, ticaret odası seçimlerinde, sanayi odası seçimlerinde ise direkt başkan seçme usulü yok, önce meclis teşekkül ediyor, meclisin içerisinde oda başkanı ve yönetim teşekkül ediyor. Bunlar istifa ediyorlar ama meclisten ayrılmadıkları için bazen istifalarını işleme aldirtmıyorlar, yasada “Bir ay içerisinde boşalan yerlere seçim olur.” denmesine rağmen bu bir ay içerisinde seçim yapmayarak seçimden sonra aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde mecliste görevleri durduğu için tekrar bunları oda başkanı veya yönetim kurulu olarak atanmaları, seçilmeleri mümkün; böyle bir yola da gidilebiliyor. Hem bu yolun önünü kapatalım, böyle bir imkân varsa demokraside herkesin aday olması anlamında... Zaten bir tarihte, bunların 2010 yılından önce de aday olmalarında, siyasi partilere girmelerinde hiçbir beis yoktu, olabiliyorlardı. 2010 yılındaki oda başkanı ya da yönetim kurulundaki herkes herhangi bir siyasi partiden aday olabiliyordu, seçilebiliyordu, seçildikten sonra oda başkanlığındaki görevleri sona eriyordu. Onun için getirdiğimiz bu düzenleme... Belki buna bir atanmaların geri dönmesi düzenine de yani seçilenler nasıl olacak? İstifa bu arada değil de kamu

kaynaklarından veya bulunduğu makamın imkânlarından faydalanmaması anlamında görevini askıya alma olarak da tabir edilebilir. Seçim hukuku anlamında da askıda olduktan sonra görevlerine geri dönmelerini sağlayan bir düzenleme. İnşallah Komisyonumuz takdir buyurursa beklentilere...

Bir de bir kişiye özel, şahsa... Bu yasanın uygulanmasından sonra çok değişik partilerden çok değişik adayların bu imkândan faydalanacağını da hep birlikte göreceğiz diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel’e teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekillerimizden söz almak isteyen...

Yasin Öztürk, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, öncelikle hepinize hayırlı akşamlar.

Gündeme gelen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nde sadece şu değişiklik maddesini görüyoruz, kanunun esasına aykırı olan kısmı özellikle sizinle paylaşmak istiyorum. Kanunun 4’üncü maddesine bakarsak diyor ki: “Odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.” Yani burada kamu tüzel kişiliği olduğu zaten açıkça belirtilmiş ve odaların ve borsaların, birliklerin amacı ve kapsamı da özellikle yazılmış. Dolayısıyla burada ilerleyen dönemde yaşanabilecek sıkıntıları şu anlamda ifade etmek istiyorum.

Birincisi: Teklifi veren sayın vekilimizin de ifade ettiği konuda Yüksek Seçim Kurulunun 429 sayılı kararından bahsetti ama herhâlde gözünden kaçtı, aynı Yüksek Seçim Kurulunun 404 sayılı bir kararı daha var. 404 sayılı kararında ise bu konuyla ilgili kesin hükmünü de vermiş. “2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu’nun kamu kurum ve kuruluşlarında memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından...” diye bahsederek aynı zamanda meslek odalarıyla ilgili kısımda burada Milletvekili Seçimi Kanunu’nun 18’inci maddesine isnat ederek arkasından sonucunda Yüksek Seçim Kurulu 18’inci maddede 30 Mart 2014 tarihinde aldığı bir karar “Yapılacak olan mahalli idareler seçiminde aday olmak isteyen ticaret odaları, ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yönetim ve denetim kurulunda görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği...” diye net bir kararı var, 404 sayılı karar.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Benim dediğim o değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sizin dediğiniz 429. Dolayısıyla 404’e baktığımızda da böyle bir şey çıkıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Etmeleri lazım, kabul de ben geri dönüşle ilgili bir şey söyledim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Geri dönüşle ilgili biraz önce yine kanun teklifini veren sayın vekilimiz diğer devlet memurlarıyla ilgili, birbirine karıştırarak bir şeylerden bahsetmeye çalıştı ama oda, borsa başkanlarının, yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlerde aday adayı olması ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında aday olmayı... Bu konuda bu durumlar birbirleriyle mukayese edilemez ve biri diğerine örnek gösterilemez. Oda, borsa başkanlarının statüsü seçim öncesinde kamu görevinden istifa eden memurlar gibi değildir; memurlar atanmıştır. Bu sebeple seçim sonrası tekrar atanarak, göreve iade edilerek çalışmaya başlayabilirler fakat belli bir süre için seçilmiş oda başkanı

ya da yönetim kurulu üyesi görevinden istifa ederek milletvekilliğinden ya da yerel yönetimlerde aday adayı olursa siyasi bir sıfat kazanmış olacak ve tarafsızlık ilkesini yitirmiş olacaktır. Bu sebeple oda, borsa başkanlığına geri dönüşü atamayla değil, tekrar seçimle, üyelerden alacağı tarafsızlık ilkesini sağlayarak olmalıdır. Bu yasanın doğuracağı tek sonuç, ticaret odaları, borsaların ve birliklerin siyasileşeceği, ideolojik kutuplaşmaların olacağı bir alan olacaktır. İş adamının, sanayicinin, esnafın, tüccarın, zanaatkarın çatı kuruluş olan oda, borsa ve birliklerin asıl konularından uzaklaşmasına izin verilmemesi gerekir. Siyasete girmek isteyen görevinden ayrıldıktan sonra geri dönmek isterse bunun yolu atama değil demokrasidir yani yeniden seçimle geri gelmesidir.

Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar, arada söz alırım.

BAŞKAN – Denizli Milletvekilimiz Sayın Yasin Öztürk’e teşekkür ediyorum.

İzmir Milletvekilimiz Tacettin Bayır Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Recep Bey’e teşekkür ederim açıklamalarından dolayı yalnız burada çelişkili bulduğum bazı şeyleri ifade etmek istiyorum. Bize getirilen şey Türkiye Odalar Birliği Kanunu değişikliğiyle alakalı ama verilen örnekler genellikle Seçim Kanunu ya da seçim kuruluyla ilgili örnekler. Her ne kadar iç içe görülse de az önce konuşan Yasin arkadaşımın ifade ettiği gibi katıldığım yer var, katılmadığım yer var; bunu açıklamam lazım müsaade ederseniz.

Memurların atanmış olmasından kaynaklı görevlerine geri dönmesi ile bu kararı verecek olan buradaki milletvekillerinin yine bir yere belediye başkanlığına aday olmak için ayrılıp tekrar Meclise döndüğümüzü de bir hatırlatmak isterim yani milletvekilleri bu yasayı aslında çığnıyor anlamı çıkıyor buradan ama bizler seçilmişiz, tekrar bir yere seçilmek için milletvekilliğinden istifa etmeden gidip belediye başkan adayı olabiliyorsunuz, seçilemezseniz geriye dönüp milletvekilliğinize devam ediyorsunuz. Şimdi, yasayı çıkaran biz milletvekilleri bu hakkı kendimizde görürken başkalarına bunu yasaklamamız çok mantıklı değil seçimle gelenler açısından yani bir milletvekili olarak bunu etik ve ahlaki bulmuyorum ve burada bunu savunamayacağımın nedeni de bence budur.

Ben şöyle düşünüyorum: Yani bunun bir talimatla ya da başka bir biçimde önümüze getirilmesi bile bir tek maddenin ardından yaşanması muhtemel bazı tehlikelere sadece dikkat çekmek istiyorum ve bu anlamda ana muhalefet partisi olarak iktidarı uyarma görevimizi yapmak istiyorum.

Bu konu aslında temelde, özerk olması gereken kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının Anayasa’dan aldıkları yetki ve görevlerle birlikte düşünülmelidir. Hukuk devleti seçme seçilme hakkının eşitliği, kurumların içine siyasetin günlük çıkarlarının nüfuz etmemesi üzerinden tartışılmalıdır. Teklife dair TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkıoğlu’nun demeci gerçekten ilginç yani “Kurumların özerkliği ve yasal statüleri, kendilerini yönetme imkânları üzerinden de tartışılmalıdır.” diyor Sayın Hisarcıkıoğlu. Bugüne kadar on dört yıldır mevcut iktidarla paralel biçimde hareket eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı, Sayın Recep Özel, sizin getirmiş olduğunuz bu yasa teklifine karşı çıkıyorlar; ben bunu anlamakta zorlanıyorum doğrusu çünkü olay kendilerini ilgilendiriyor, kendi iç tüzüğü gibi. Diyor ki Sayın Hisarcıkıoğlu: “Oda, borsa, birlik başkanlığı görevimiz ile siyaset arasındaki ayrım kesin bir çizgiyle belirlenmiş durumda. Bu çizgi bir defa delinirse temsil ettiğimiz kurumların günlük siyasete nüfuz etmesi söz konusu olur ki bundan da en fazla bizlere bu görevleri emanet eden üretici, tüccar ve sanayicilerimiz zarar görür.” Devam ediyor “Bu camiada görev üstlenmek ile siyasette yer almak arasındaki kesin çizgi aynen korunmalıdır.” diyor Hisarcıkıoğlu. Biz kanun teklifine sadece Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği özelinde yaklaşıyoruz, sayısı 20’yi bulan tüm kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yetki ve görevleri, yönetim organlarının oluşumu, istifaları, görevlerine geri

dönme olanakları açısından tutarlı, eşit ve adil yaklaşılması gerektiğini savunuyoruz. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının arasında tutarsızlık, eşitsizlik, dengesizlik yaratılmamalıdır diye düşünüyoruz. Yani Cumhuriyet Halk Partisi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kendi kanununda tanımlanmış organların göreve gelme, görevden ayrılma süreçlerine dair kıstaslarının diğer bir kuruluş için de geçerli olması gerektiğine, başkan ve yönetim kurulu üyelerinin görevden ayrılma, istifa ve göreve geri gelme süreçlerindeki herhangi bir değişikliğin ilkesel olarak diğer kurumlarda da uygulanması gerektiğine inanmaktayız. Yargı ve adaletle ilgili görev üstlenen kurumların bunun dışında bırakılması gerekmekte olduğunu düşünüyoruz yani Barolar Birliği gibi veya yargı kurumları gibi. Aksi hâlde tam da bu teklifte olduğu gibi adrese teslim bir kanun maddesiyle karşı karşıya kalmış oluruz ki bu bizi içinden çıkılmaz bir hâle getirir.

Bakın, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını size sayayım: Türk Dişhekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türkiye Bankalar Birliği, Barolar Birliği, Değerleme Uzmanları Birliği, Katılım Bankaları Birliği, Noterler Birliği, Odalar ve Borsalar Birliği, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, Seyahat Acenteleri Birliği, Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği, Tohumcular Birliği, Ziraat Odaları Birliği, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği ve Turist Rehberleri Birliği. Şimdi, 20'ye yakın olan bu kurumların arasından bir tanesini cımbızla alarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini yani ticaret borsası, ticaret odası, sanayi odasını bünyesinde bulunduran, Türkiye'deki sanayici ve esnaf kitlesinin en yoğun olduğu, en büyük olduğu böylesine bir gücün içine farklı bir şey katıyoruz ama bunları onlardan ayrı tutuyoruz. Peki, yarın bunlardan böyle bir talep gelirse "Niye sadece Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bu yetkiyi verdiniz; eczacılar odasına niye vermiyorsunuz?" diye. Yani yarın eczacılar odası başkanı milletvekili aday olmak isterse, belediye başkanı aday olmak isterse kaybetmesi durumunda niye geri dönemiyor? Burada bir eşitsizlik olduğunu düşünüyoruz yani bunu eğer ele alacaksak bu kapsamı genişleterek ele almamız gerektiğinin daha adil olduğunu düşünüyoruz. Seçimler öncesinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği içindeki siyasetten özerk yönetim yapılanması hedefi bu son dakika müdahalesiyle boşa çıkmamalıdır. Konu hakkında açıklama yapan TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkloğlu da siyasetten özerk alanına müdahale olarak tanımladığı TOBB'un iç yapısının bu yasadaki zarar göreceğini düşünmektedir. Doğrusu bu konuda ciddi endişelerimiz var yani ortada rivayete göre bir yerlerden aday olması düşünülen Rifat Bey, İzmir'den aday gösterilmesi düşünülen Mahmut Bey için adrese hazır hazırlanmış bir yasa gibi görülmesine rağmen bir gün önce hem İzmir'de Ticaret Odası Başkanı Mahmut Bey'in hem Ankara'da TOBB Başkanı Rifat Bey'in bu açıklamaları yapması benim kafamda ciddi soru işaretleri oluşturuyor yani bu konuda tatmin olamadığımı ifade etmeliyim yani bir oyun içerisinde oyunmuş gibi algılıyorum bunu. Ama her şeye rağmen diyoruz ki: Biz bu oyunda varız yani şöyle varız: Sizin bu teklifinize direkt karşı çıkmayacağız Cumhuriyet Halk Partisi olarak ama bunun genişletilmesini, genişletilmesi için gerekiyorsa yeni bir öneriyi içine katarak, diğer kurumların da fikrini alarak yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca diğer kurumların yönetim kurumları ile TOBB arasındaki milletvekili ve yerel seçim aday olma veya seçilmeme hâllerinde görevine geri dönememek açısından anayasal eşitlik ilkesine ters düştüğünüzü ifade etmeliyim. Bununla ilgili 1995 yılında mevcut Anayasa'da yapılan bir değişiklikle diyor ki değişiklik 23/7/1995 4121'e 13'üncü madde: "Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarının organlarının seçimlerine siyasi partiler aday gösteremezler." Yani bizler siyasi parti olarak oraya aday gösteremiyoruz ama oradan alıp partinin aday olarak belediye başkanı aday

gösterebiliyoruz ve göreve geri dönüyor. Bu çelişmiyor mu Sayın Elitaş birbiriyle sizce? Ben bunu yakaladım ama yani bana çok garip geldi bu. Sonrasında bir gol yememek adına bu uyarı görevimizi Cumhuriyet Halk Partisi olarak sizlere yapmak istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İzmir Milletvekilimiz Sayın Tacettin Bayır’a teşekkür ediyorum.

İstanbul Milletvekilimiz İzzet Ulvi Yönter, buyurun.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne müspet yaklaşığımızı özellikle ifade etmek istiyorum. Tabii, mesele demokrasi ise demokrasinin ruhuna uygun görüyoruz. Demokrasi, kişi ya da kişilerin kendilerini ilgilendiren ya da ilgilendirebilecek konulara doğrudan ya da dolaylı katılımları. Ben Recep Bey’i de dikkatle dinledim, kanun teklifini de dikkatle okuduk ve ilgili kanun metninde -yaklaşık 105 maddeden zannediyorum müteşekkil geçici maddeleri dışarıda tutarsak- kanunun genel ruhuyla herhangi bir çelişik hâl görmedik, değerlendirmedik. Yalnızca az önce Recep Bey’in bir ifadesi vardı “Mesela bir birlik başkanı, birlik yönetim kurulu üyesi, oda veya borsa başkan ya da yönetim kurulu üyesi seçilemediği takdirde eski görevine dönüyor. Eski görevine dönerken işte az önce seçilerek geliyor, eskiden işte seçilemediği takdirde onun seçimine meclisi karar veriyordu.” dediniz; son derece makul ama bu teklif de şu anda Odalar ve Borsalar Birliğinin lehinedir. Bence Türkiye ekonomisinin can damarı olan odalar ve borsalarımızı desteklemek açısından teklif metnine olumlu yaklaştığımızı ifade ediyorum, hepinizi saygılarla selamlıyorum. Milliyetçi Hareket Partisi mezkûr kanun teklifini destekliyor.

Sağ olun.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekilimiz İzzet Ulvi Yönter Bey’e teşekkür ediyorum.

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Arkadaşlar, teklif o kadar alelacele hazırlanmış ki şu teklifi bir daha dikkatle okursanız kendi içinde bile anlam bozukluklarını ifade ediyor. “EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler.” Bu kısımda hem başkanları hem yönetim kurulu üyelerini özellikle kastediyor ve sonrasında da özellikle “Bu süreçte, Birlik Başkanı ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılamayacağı -ama- ve yönetim kurulu üyelerinin yerine yedek üyenin çağrılacağı” düzenlenmektedir. Dolayısıyla yedek üye çağrıldıktan sonra yönetim kurulu üyesi olan arkadaşın görevi düşüyor ve bir altında yönetim kurulu üyeleriyle ilgili bir ibare yok, sadece başkanların geri dönmesinden bahsediyor. Doğru mudur? Sadece başkanların... Okuyayım: “Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için...” yani “Başkan ve üyeleri” demiyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vekâleti kim yapacak, kim yönetecek?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama dikkatinizi çekerim, üyeleri bahsedilmiyor. Dolayısıyla sayın vekilimiz zaten bu konuda “Başkan direkt seçilmez, önce yönetim kurulu seçilir, yönetim kurulunun içinden başkan seçilir.” diye bahsetmişti, dolayısıyla...

BAŞKAN – Meclis seçiyor şimdi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tabii, meclis seçiyor.

BAŞKAN – Eskiden öyleydi, sizin dediğiniz gibiydi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla başkan, aynı zamanda sadece başkan değil yönetim kurulu üyesidir. Yukarıda yazdığınız tabiriyle yönetim kurulu üyesinin yerine yedek üye çağırıyorsanız dolayısıyla başkanın yönetim kurulu üyeliği düşmüştür; bir de bu gözle bakın buna yani cümle bu anlamda bir sakatlık ifade ediyor.

BAŞKAN – Şöyle, müsaade ederseniz... Daha önceki yasada önce meclis seçiliyor, meclis içinden yönetim kurulu seçiliyor, yönetim kurulu içinden başkan seçiliyordu. Daha sonraki değiştirdiğimiz yasada meclis seçiliyor, meclis içerisinde başkan seçiliyor yani sistem değişti; sizin söylediğiniz daha önceki sistemle ilgiliydi.

Şimdi ikinci fıkra en yaşlı üyeyle ilgili vekâleti tanımıyor, o başkanın dönmesiyle birlikte vekâletin de bittiğini ifade ediyor. Birinci fıkradaki yedek üyelerin gelişyle ilgili -ki teklif sahibi sayın milletvekilimiz de bu konuyla ilgili açıklamayı yapabilir- yedek üyelerin bir manada askıya alındığını ifade ediyor. O üyeler geçici bir süreyle seçildikleri takdirde yedek üye asil hâle dönüyor, seçilemedikleri takdirde istifa etmiş sayılan, askıya alınan üye görevine döndükten sonra yedek üye de tekrar eski görevine geçiyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, burada yedek üyelerin geri dönüşü yok, sadece başkanların dönüşü var.

BAŞKAN – Birinci cümlede var yalnız.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Birinci cümlede şöyle: Birinci cümlede bunların adaylıklarını söylüyor -işte cümle bozukluğu oradan kaynaklanıyor- ama ikinci cümlede ise üyelerin geri dönüşü yok.

BAŞKAN – “Eski görevlerine dönebilirler.” ifadesi var ya birinci cümlede.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayhay ama burada en azından “ve yönetim kurulu üyeleriyle” şeklinde cümle tamamlanabilir, o anlamda söylüyorum.

BAŞKAN – Bunu Adalet Bakanlığından...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – İki aylık bir seçim süreci var, yönetim kurulunun kahir ekseriyeti görevlerinden ayrıldı, toplantı yapabilmeleri için bir toplantı yeter sayısının olması için; onun için sadece seçim dolayısıyla değil, başka boşalmalar nedeniyle yedeği çağırıyor, asili geldiği zaman onun görevi sona eriyor; mahkemelerdeki yedek üye gibi yani. O toplantıya katılıyor, daha sonra şey yapmıyor yani.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yedek yönetim kurulu üyesi asile geçtikten sonra tekrar düşemez, orada asil olur artık.

BAŞKAN – Recep Bey, Yasin Bey aslında yasadaki önemli bir noktaya temas ediyor, “Eğer bir yanlışlık varsa o konuyu düzeltelim yasaya yaparken.” diye söylüyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Düzeltebiliriz efendim, bir şey değil.

BAŞKAN – Bunu arkadaşlarımız... Adalet Bakanlığından temsilci var mı burada?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Var, var.

BAŞKAN – O arkadaşlarımız...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, bir de ilaveten...

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Biraz önce bahsetmiştik, aslında 4'üncü maddede odalar ve borsaların ve birliklerin amaçlarından, kapsamından bahsederken tarafsızlık ilkesinden bahsetmiştik. Yine aynı kanunun 81'inci maddesinin 2008'de yapılan bir değişiklikle 13'üncü fıkrasında özellikle bir cümlenin yine üzerine düşmek lazım: "Oda, borsa ve birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler, sendikalar ve sendika üst kuruluşları aday gösteremezler ve belirli adayların leh ve aleyhlerinde faaliyette bulunamazlar ve propaganda yapamazlar. Bu hükmə aykırı davrananlar altı aya kadar hapis ve adli para cezasıyla cezalandırılır." Dolayısıyla bu şekilde olan bir maddede bu anlamda baktığımızda, aday olduktan sonra artık başkan veya yönetim kurulu üyeleri siyasi bir kimlik kazanmıştır. Dolayısıyla dönüşleri de artık bu anlamdaki maddeye de ters düşmektedir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, bir konuya açıklık getireyim.

Bu, ticaret odası, borsa başkanları, diğer bütün bu saymış olduğunuz birlik başkanlarına 2010 yılındaki düzenlemeyle getirildi. 2010 yılından önceki seçimlerde ticaret odası başkanı, esnaf odası başkanı, herhangi bir siyasi partiden aday olup seçilebiliyordu. Şimdi o zamanlar siyaset ve ticaret odaları tam keskin bir çizgi olmayacak, o zaman işler düzgün gidecek bir de oradaki siyaset yasağı herhangi bir siyasi partinin bir odanın içine müdahil olmaması, orada aday gösterilmemesi anlamında. Yoksa bir oda üyesinin siyaset yapması anlamını taşımaz yani tam tersi çıkmaz. Biz bu dönemde, bu devirde artık devlet memurlarının da siyaset yapması gerektiği, siyaset yasağının ortadan kalkmasını düşünürken biz esnafımızı, sanayicimizi daha çok siyasetin içerisine davet ediyoruz ki bu düzenlemeyi getiriyoruz. Ondan dolayı tam tersinden okumayalım derim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Vekilim, 2010'da bu iktidar sizdiniz, şimdi de iktidar sizsiniz, sonuçta 2010'da düzelttiğinize göre bunu şimdi niye değiştirmek istediğinizi tam olarak kavrayamadık hâlâ.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Siyaset kurumunu zenginleştirmek istedik.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Açıkçası, Sayın Komisyonuma ben bir önceki toplantıda bunu ifade etmiştim. Dört aydır bekleyen 56 tane karar varken Komisyonunda, ayın 13'ünde, iki gün önce gelen bu kanun teklifi alelacele önümüze getiriliyor ama 7'nci ayda özellikle Türkiye için çok önemli olan nükleer enerjiyle ilgili Nükleer Düzenleme Kurumunun Komisyona hâlâ havale edilmemesine de özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Yani dört aydır Türkiye'de enerji kurumuyla ilgili çok önemli bir kurum kuruluyor. Bu konuyla ilgili Komisyonumuz toplanmadı ama iki gün önce Meclise havale edilen bu konu alelacele seçim öncesinde getirilmeye çalışılıyor. Bu da abesle iştigaldir.

BAŞKAN – Ahmet Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Burada herhâlde biz bakış açımızı hep birlik başkanları, oda başkanları üzerinde yoğunlaşmışız. Bu, sayın milletvekilimizin dediği gibi sonuçta yönetim kurulu üyelerini de kapsıyor. Yani bir oda yönetimini düşünün, bir tane başkan var A partisinden aday olmak ister, yönetim kurulu üyesi B partisinden, diğer yönetim kurulu C partisinden üye olmak istiyor ve bunlar istifa ediyor; B partisinden ve C partisinden aday olacak olan yönetim kurulu üyelerinin yerine yedekten yönetim kuruluna üye geliyor; kazanamadıkları takdirde bu arkadaşların koltukları dolu. Yani şimdi burada kendi içerisinde bir anlam bozukluğu var benim anladığım kadarıyla bu metinde böyle bir sıkıntı var. Bir de evet, 2009 seçimlerinde veya 2010'dan önce mahallî idareler

seçimlerinde herhangi bir şekilde istifa etmelerine gerek kalmıyordu. Bunun rnekleri var. Milletvekili Seçim Kanunu'nda kimlerin istifa etmesi gerektiği çok açık şekilde belirtilmiş fakat mahallı idareler yasasında kimlerin istifa etmesi gerektiğine dair hüküm var mı?

BAşKAN – Yok. Atıf var orada.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOğLU (Manisa) – Peki, o zaman neyi tartışıyoruz.

BAşKAN – 2839'a atıf var, atıftan dolayı. Yani "Mahallı İdareler Seçim Kanunu'nda olmayan hükümler 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu hükümleri uygulanır." diye atfından dolayı oluyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Milletvekili Seçimi Kanunu'na atıfta bulunuyor.

BAşKAN – Evet, Milletvekili Seçimi Kanunu'na atıfta bulunuyor.

Geneli zerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİğİ İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNUNDA DEğİşİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Milletvekili ve mahallı idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu yeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve yeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, Birlik Başkan ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılmaz; yönetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek ye çağırılır.

Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar en yaşlı başkan yardımcısı, bunun yokluğunda en yaşlı ye geçici olarak başkanlık görevini yürütür."

BAşKAN –1'inci madde üzerinde söz isteyen sayın milletvekilimiz?

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tekrarlamak durumunda kalmayayım. 1'inci maddenin cümlelerini lütfen yasama uzmanlarımız, arkadaşlarımız değerlendirsınlar.

BAşKAN – Ona teşekkür ediyorum. Arkadaşlarımız inceliyorlar o konuyu.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Okunanla bizdekiler aynı değil Sayın Başkan.

BAşKAN – Nasıl?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Okunan biraz kısaltılmış.

BAşKAN – Yok, aynı. Teklifin aynı.

şimdi, Tacettin Bey biraz önce "aday gösteremez"le ilgili olarak Anayasa'dan bir şey söyledi. Hiçbir siyasi parti bir imzasıyla veya siyasi parti il yönetimi, ile başkanı veya herhangi birisi siyasi parti kimliği altında hiçbir tarafa aday gösteremiyor. Nitekim Meclis Başkanlığıyla ilgili ama biz Meclis Başkanlığı seçimlerinde milletvekili olarak ya şahsen müracaat ediyoruz ya da milletvekilleri

olarak, partisinden bağımsız olarak bir Meclis Başkanı adayını teklif edebiliyorlar ama orada siyasi parti kimliğiyle hiç kimse teklif etmiyor, sadece beraber fotoğraf çektiriyorlar. O beraber fotoğraf çektiirmek de herhâlde o kapsam içerisine, Anayasa ihlali kapsamı içerisine girmez diye düşünüyorum.

Arkadaşlar, Yasin Bey'in konusuna bir bakın, inceleyin, o konuyla ilgili eğer uygun görürseniz bu konuda redaksiyon alarak maddeyi oylayalım. Ben de o konuya bakıyorum. Belki bir boşluk olabilir. O konuyu bir değerlendirin. Eğer uygun görürseniz Yasin Bey'in hassasiyeti yani sadece başkanla ilgili kısım var, öbürleriyle ilgili bir huzursuzluk ortaya çıkmasın, açık ve net ifade olsun diye bir düşünce var. Onu incelettirelim. Eğer öyle bir şey varsa -benim kanaatime göre yok ama- en azından bakalım.

Arkadaşlarımız öyle bir değerlendirme yaparsa o amaca uygun olarak redaksiyon yetkisiyle 1'inci maddeyi oylarınıza sunacağım.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde de kabul edilmiştir.

1'inci maddeden sonra gelmek üzere yeni madde ihdasıyla ilgili bir önerge var.

Bu arada, Adalet Bakanlığı, incelediniz mi Yasin Bey'in ifade ettiği konuyla alakalı olarak?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER – Sayın Başkanım, sizi ve sayın vekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu konuyla ilgili aslında maddenin tamamını hani birlikte okumak lazım. Sadece ilk fıkraya baktığımız zaman “Yedek üye çağrılır.” demesinden ötürü, “sonrasında yedek üye ne olacak?” gibi bir soru sordu sayın vekilimiz. Ama ikinci fıkra da başkanın dönmesini düzenliyor. Hâliyle...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yönetim kurulu 1 artıyor mu? Yedek yönetim kurulu asile geçti ya, başkan da geri döndü, artıyor mu yönetim kurulu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER – Şimdi maddenin ruhunda...

BAŞKAN – Pardon.

Şimdi, Yasin Bey, şöyle: Biliyorsunuz meslek komitelerinden ortaya çıkan bir Meclis oluşuyor. Bu Meclis yönetim kurulunu ve başkanı ayrı ayrı seçiyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, ben daha önceden odalarda yönetim kurulunda bulundum.

BAŞKAN – Eyvallah. Ben de bulundum. Yasayı yaparken de alt komisyon başkanıydım, daha sonra grup başkan vekili olarak epey de bunun üzerinde çalıştık.

Şimdi, yönetim kurulu başkanı meclis tarafından seçildiği için o meclis tarafından seçilen, burada askıya alınan istifa süreciyle ilgili veya görevden ayrılma süreciyle ilgili yerine birisi geliyor, en yaşlı üye geliyor. En yaşlı başkan yardımcısı, başkan vekili veya diğeri geliyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, o en yaşlı tamam. “Yedek üye asile geçti.” diyor ya...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, bunu şöyle çözebiliriz istiyorsanız: “Geçici olarak” kelimesini ekleyelim, sorunu çözelim. Yedek üyeye “geçici” diyelim, oraya bir kelime ekleyelim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Yedek üye” yerine “geçici üye” dersiniz eyvallah, ona bir şey demem ama yedek üye asile geçtikten sonra, başkan geri döndükten sonra yönetim kurulu 1 artıyor mu? Adı üstünde yedek üye. Yönetim kurulu üyesi seçilemedi veyahut da ilk önce seçildiğini düşünelim. Seçilince aday oldu yedek üye çağrıldı. Seçilemedi, tekrar eski görevine düştü, yedek üye?

BAŞKAN – Şimdi arkadaşlar, “geçici” hükmünü koyduğumuz takdirde kanun metninde o yedek üye geçici olarak duruyor. O “geçici olarak” ifadesinin orada kalması doğru değildir. Yani şimdi biz kanun metninde diyoruz ki “Yedek üye geçici olarak çağrılır.”

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, isterseniz bunu kapsamlı bir şekilde gerekçeye yazabiliriz.

BAŞKAN – Gerekçeye koyabiliriz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, şöyle demek istedim. Yönetim kurulu üyesi rahmetli oldu. Ne yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Yedek üye asil olarak geliyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla bunda da yönetim kurulu üyesi istifa ettiği için yedek üye çağrıldığında asile gelmiş oluyor. “Yedek üye” diye bir kavram var ama yedek üye artık yönetim kuruluna girdiği zaman asil olmuş oluyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi 1’inci maddeyi oyladık.

Yeni madde ihdasıyla ilgili bir konu var. Maddeyi oyladık ama Ticaret Bakanlığından arkadaşımın bir söz talebi var.

Buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ADEM BAŞAR – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; iyi akşamlar.

Normal şartlarda bizim sistemimizde, oda ve borsalara ilişkin sistemimizde yedek üyelik asil üyeliğin sonlanması durumunda icrai hâle geliyor. Bunun tek istisnası var kanunda. O da asil üyelerin kendileriyle ilgili şahsi bir durumun görüşülmesi hâli var. O da 96’ncı maddede. O zaman o toplantılara katılamayacağı ve oy kullanamayacağı söyleniyor. Eğer toplantı ve karar yeter sayısı sağlanamazsa yedek üyelerin çağrılacağı söyleniyor. O da sadece o toplantıya gidiyor.

BAŞKAN – Anayasa Mahkemesinde de aynı durum söz konusu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İstisnai durumun ne olduğunu açar mısın?

TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ADEM BAŞAR – Yani kişinin toplantı, yönetim kurulu üyesi ya da meclis üyesine ilişkin şahsi bir durum... Aynen hükmü okuyayım isterseniz Sayın Vekilim. “Üyeler, organ seçimleri hariç olmak üzere kendilerini, eşlerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci derece dahil ikinci dereceye kadar sıhri hısımlarıyla evlatlıklarını ilgilendiren işlere ilişkin toplantılara katılamaz ve oy kullanamaz. Bu durumda toplantı ve karar yeter sayılarının sağlanamaması hâlinde yedek üyeler çağrılır.” diyor ilgili fıkra.

BAŞKAN – Bir anlık görev için çağrılıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu kanunun değiştirilmesi lazım. Bu şekilde seçimle ilgili kısmın da buna eklenmesi lazım.

BAŞKAN – Eyvallah.

Yasin Bey sizin önerinizi dikkate alıyorum. Olgunlaşsın diye yapıyorsunuz. Bu konuyla ilgili Adalet Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı bir çalışsın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu hükme aykırı.

BAŞKAN – Genel Kurul çerçevesinde eğer gerekirse bu konuyu da değerlendirelim.

1’inci maddeden sonra bir ek madde teklifi var.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1287) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki çerçeve maddenin eklenmesi ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hacı Özkan

Mersin

“MADDE 2- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

‘EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkan ve başkan ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanı takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, genel başkan ve başkanların yerine seçim yapılmaz; yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üyeler çağrılır.

Genel başkan ve başkanların eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar başkan vekilleri, yoksa en yaşlı yönetim kurulu üyesi başkanlık görevini yürütür.

BAŞKAN – Sayın milletvekilimiz, önerge sahibi Mersin Milletvekilimiz Hacı Özkan, gerekçeyi mi okutalım?

HACI ÖZKAN (Mersin) – Gerekçeyi okutalım Başkanım.

BAŞKAN – Peki, gerekçeyi okutuyoruz.

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle, milletvekili ve mahallî idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkan ve başkan ile yönetim ve denetim kurulu üyelerinin aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanı takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilecekleri hükme bağlanmaktadır. Bu süreçte, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkan ve başkanların yerine seçim yapılmayacağı, yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üyelerin çağrılacağı düzenlenmektedir.

Öte yandan, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkan ve başkanlarının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar başkan vekillerinin olmaması hâlinde en yaşlı yönetim kurulu üyesinin başkanlık görevini yürüteceği hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, burada gerekçede de biraz daha açılmış aslında ifadeler. Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yedeklikleriyle ilgili kısım seçim sonuçlarına bağlı olarak ortaya çıkan, seçim sonuçları hitamında eğer kişi ilgili kişi seçildikten sonra yedek üye, asil üye yerine çağrılan zaten sıradan geliyor, asil üye olarak gerçekleşmiş oluyor. Bu şekilde de tutanaklara girmiş oluyor.

Madde üzerinde görüş beyan etmek isteyen?

Tacettin Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Sevgili Başkanım, az önce konuşmamın içerisinde bir şey önerdim. Yani bunu yapacaksa tamamı için yapalım diye. Nitekim daha toplantı bitmeden yani bir tanesini, TOBB’u konuşurken şimdi önümüze esnaf odaları geldi. Belki arkadan üçüncü de bir ek daha, bir başka şey gelecek mi sürpriz, bilmiyorum.

BAŞKAN – Yok.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ama görüyoruz ki bu iş yapım amacından çıkmaya başlıyor böyle olunca. Şimdi, hemen, 6 tane daha odayla ilgili ben öneride bulunacağım o zaman bu durumda ya da bu 20 odanın tamamını buna bağlayalım. Niye ayırıyoruz bunları yani esnafı, sanayicileri? O zaman mühendis ve mimarlar odası için de yapalım aynı şeyi, serbest muhasebeciler için yapalım, ziraat odaları için yapalım. Az önce kastettiğim oydu zaten.

BAŞKAN – Şöyle, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Birliği bu konudaki istemlerini bize dile getirdiler, o çerçevede oldu. Diğer kurum ve kuruluşlardan herhangi bir istem gelmedi.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ama biz de sormadık zaten bunu.

BAŞKAN – Geldiler o arkadaşlar bize.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Odalar ve Borsalar Birliğinden size talep gelmedi yalnız kendiliğinden...

BAŞKAN – Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Esnaf odaları talep ettiği hâlde “Bunu da ekleyelim.” diyorsunuz, bu nasıl oluyor? Çelişki.

BAŞKAN – Bir paralellik sağlamak için.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu kurumların talebini alırken bu kurumların yönetiminde olan kişilerden keşke görüş alınsaydı. Yani görüş alınmadığı da aşikâr başta yapılan açıklamalardan.

BAŞKAN – Bir de Parlamento seçimle ilgili bir şeyi düzenlerken eğer onların işlevleriyle konuda -amaç ve kapsamla ilgili konuyu biliyorsunuz- onlar yapılırken görüş almak muhakkak ki doğrudur. Ama biz burada bir seçim hukukunu düzenliyoruz. Seçimle ilgili yaptığımız şeyde o arkadaşların kendi seçimlerini düzenlemiyoruz, sadece yerel seçimlerle ilgili, başka bir seçimle ilgili hukuku düzenlerken onlar etik olarak veya diğer şekilde itirazlarını yapabilirler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama Başkanım, gerekçede “Esnaf odalarından böyle talep geldi.” deyince bu deminkinden talebin gelmemesi de aşikârken...

BAŞKAN – Evet.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Şimdi iktidara yakın odalardan gelmesi hakikaten enteresan değil mi? İktidara yakın olmayan odalardan böyle bir teklif yok herhâlde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Vekilim, sizin konuşmanız bitti mi?

BAŞKAN – Tacettin Bey, bitti mi?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Rica ederim, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ayrıca 2’nci maddeyi ekleyerek konunun başlığı değişti, farkında mısınız bilmiyorum.

BAŞKAN – Onu redaksiyona alacağız zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konunun başlığı da değişti. Daha önceden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğiyle ilgili kanunda değişikliklerle ilgili bir teklifte konuşma yapıyorduk, şimdi esnaf odaları kanunu eklendi. Dolayısıyla konunun başlığı da değişti. Bunu düzeltelim.

BAŞKAN – Yasin Bey, Parlamentoda teklif gelir; eskiden tasarı gelirdi, teklif gelirdi, burada yapılan önergelerle içerik değiştikten sonra kanun... Çünkü biz karar verene kadar metin teklif sahibinin, biz karar verdikten sonra Komisyonun ürünü oluyor ve bu Komisyon da kendi teklifinin maddesini aynı şekilde başlığıyla aynı şekilde değiştirecektir. Bu milletvekilimizin teklifi o. Onu değiştirme imkânımız söz konusu değil ama biz bunda teklif tekniği açısından İç Tüzük gereğince bir değişiklik yapacağız.

Tacetin Bey, devam ediyor musunuz?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Evet.

Affedersiniz, benim bu konuda başlangıçta söylediğim, bunun altında bir şey var dediğim olay galiba çıkıyor. TOBB'un Başkanı Sayın Hisarcıklıoğlu bu işi istememesine rağmen teklifi muhalefet partilerine önce TOBB olarak getiriyorsunuz, teklifi böyle sunuyorsunuz ama asıl sürpriz sonra geliyor, arkasından esnaf birlikleri, vesaire geliyor. O zaman bunun ya tamamını alacağız... Yani TOBB'u geçirelim. 1'inci madde tamam, oyladık, zaten bitti. Ama diğerleriyle ilgili lütfen bu yirmi kurumu arayalım, araştıralım, bunların içinde talebi olan varsa hepsini bir şeye paket yapalım yani.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, bu seçim mevzuatının bir mevzuat hâline getirilmesiyle ilgili bir çalışmamız var. İnşallah onun içerisinde bunları çok... Mesela Süt Birliği var, Et Birliği var, bunlar istifa edecek mi, etmeyecek mi, çok büyük bir karmaşa da var. Bunların hepsini düzenleyici bir hükmü inşallah önümüzdeki dönemde, süreçte getirip tek seçim kanunu olarak, Türkiye seçim kanunu olarak birleştirecek bir çalışmamız da var. orada bunları düzenleyeceğiz inşallah.

BAŞKAN – Yeni madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdası gerçekleşmiştir.

Bu çerçevede kanun teklifinin maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesi...

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Eşitliği sağlamak açısından seçim mevzuatında bir düzenleme yapılması hakikaten çok açık.

BAŞKAN – Doğru.

RECEP ÖZEL (Isparta) – O konuda çalışmamız var.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Yani dediğiniz gibi Et Birliğinde, Süt Birliğinde ne yapacağız ya da diğer mesleki kuruluşlarda ne yapacağız, nasıl olacak?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Farklı bir standart, çifte standart var.

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) – Demokratik uygunluğu sağlamak bakımından bu düzenlemeyi yapmak sanıyorum faydalı olur diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Biraz önce madde ihdas etmiştik. O maddeyi 1'inci maddenin içerisine herhâlde çerçeve madde olarak koyacaklar, onu gerçekleştirecekler.

Madde 2, madde 3 oldu ama bize kolaylık açısından 2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde görüş beyan edecek sayın vekilimiz? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde görüş beyan edecek sayın vekilimiz? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeye ilave ettiğimiz 2'nci maddeyle redaksiyon yetkisi alarak başlığını değiştirmek üzere teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hazırlıyorum.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – 2'nci maddeyle ilgili bakacağım.

BAŞKAN – Tamam Başkanım.

Arkadaşlar, Yasin Bey yarın verebilir misiniz? Muhalefet şerhini 16 Kasım Cuma günü mesai saati bitimine kadar verilmesini rica ediyorum.

Bu kanun teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşmeleri sırasında özel sözcü ve sözcüleri seçelim.

Komisyon sözcümüz Ahmet Bey'in -zaten sözcülük görevi devam ediyor- ve kâtip üyemiz İffet Hanım'ın özel sözcü ve sözcüler olarak seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif hayırlı, uğurlu olsun.

Kapanma saati: 18.55

